

PREMIUM

KNVB-directeur Eric Gudde. © BSR/SOCCRATES

Hoe de KNVB de controle over het eredivisieslot verloor

RECONSTRUCTIE

Het is een week geleden dat de voetbalwereld in brand stond, na een ongekende dag in Zeist. Hoe kon het ontaarden in zo'n absurd pandemonium? Wat ging er aan die D-day vooraf? Een reconstructie.

Sjoerd Mossou 02-05-20, 10:09 Laatste update: 13:51

Door Sjoerd Mossou

Als Eric Gudde even zijn gedachten wil ordenen, gaat hij graag mountainbiken in de Broekpolder bij Vlaardingen, of juist in de groene omgeving van Zeist. In zijn tijd als Feyenoord-directeur fietste hij al geregeld om wat orde te scheppen in het hoofd. „De dingen waar ik niet uitkwam, op de een of andere manier kwam ik daar in Vlaardingen toch tot een oplossing”, zei Gudde daar ooit zelf over in een interview in deze krant.

Jean Paul Decossaux. © ANP

De KNVB-directeur heeft die fietstochten de laatste weken harder nodig dan ooit. Een voortijdig einde van de competitie dreigt al veel langer, maar op dinsdag 21 april wordt het definitief wanneer premier Mark Rutte het profvoetbal tot 1 september stillegt.

Twee dagen later, op donderdag 23 april, is er in Zeist uitvoerig overleg over de definitieve oplossing. Die gesprekken worden al langer gevoerd, maar het ei móét een dag later gelegd worden in het video-overleg met alle clubs. Formeel hebben Gudde en commercieel directeur Jean Paul Decossaux de volledige zeggenschap over het besluit, als het tweekoppige bestuur betaald voetbal.

Gudde spreekt al weken veelvuldig met diverse KNVB-collega's, van competitie-manager Jan Bluysen tot communicatieman Chris van Nijnatten, van directeur topsport Nico-Jan Hoogma tot directeur amateurvoetbal Jan Dirk van der Zee. En van competitieplanner Heinrich Welling tot secretaris-generaal Gijs de Jong.

Ook schakelt hij steeds met betrokken partijen als de Eredivisie CV, de CED (Keuken Kampioen Divisie) en de FBO, de federatie van profclubs.

Verre van wenselijk

Jurist en bestuurssecretaris Mark Boetekees is ook een belangrijke gesprekspartner om elke optie reglementair te toetsen. Op die donderdagmiddag worden de scenario's nog eens uitgebreid doorgenomen, maar Gudde doet wat hij meestal doet: de directeur luistert vooral, blijft formeel en zakelijk. Zijn eigen kaarten houdt hij nadrukkelijk tegen de borst. 's Avonds komt de top van de KNVB in kleinere kring bijeen. Intern weten ze in Zeist in grote lijnen wel hoe Gudde denkt: van nature behoudend en conservatief, in lijn met zijn karakter.

Je kunt Gudde rechtlijnig en accuraat noemen, maar ook star, schuw en verbaal onhandig.

Het is bekend dat de directeur in beginsel een voorkeur heeft voor het principe dat ook in het amateurvoetbal is toegepast: de competitie formeel 'nietig verklaren', de standen schrappen en daarmee ook de sportieve consequenties. Reglementair en juridisch is dat het eenvoudigst, maar met één wezenlijk probleem: het zou onder meer betekenen dat PSV de voorronde van de Champions League in zou gaan, op basis van de stand van vorig jaar. Dat vindt iedereen verre van wenselijk.

Ondertussen bereiken de betrokken clubs steeds meer tegenstrijdige berichten. Bij de KNVB zijn behoorlijk wat functionarissen rondom Gudde voorstander van promotie en degradatie. Dat de UEFA eerder die week heeft aangegeven dat de Europese tickets op 'sportieve en transparante' gronden moeten worden toegewezen, zien zij als een bevestiging. Als je de huidige stand tot 'eindstand' bestempelt aangaande de bovenste plekken, waarom zou je dat dan niet onderin doen?

Elders in het land wordt volop gespeculeerd. Op die donderdag begrijpt de clubleiding van De Graafschap van een KNVB-functionaris, zelf aanwezig bij de diverse vergaderingen, dat het wel goed zit. De champagne mag al voorzichtig koud worden gezet bij de nummer 2 van de eerste divisie. Bij ADO Den Haag leven ze juist tussen hoop en vrees. Alle betrokken clubs proberen amechtig de stand van zaken te toetsen en te verifiëren, maar al snel zijn de feiten niet meer van de roddels en interpretaties te onderscheiden.

Irritatie

De diverse clubdirecteuren hebben geen idee wat Eric Gudde, de man aan de knoppen in dit dossier, nu precies wil. Hij antwoordt of reageert nergens op. Clubs die in de voorbije weken een mail stuurden met een voorstel, bijvoorbeeld over de competitieopzet (Ajax) of voor een solidariteitsfonds (AZ), krijgen geen antwoord. Gudde stuurt zelfs geen leesbevestigingen.

Het zorgt voor veel irritatie en vertwijfeling bij clubs. Mensen dicht bij Gudde verbazen zich soms ook. Ze kunnen hem moeilijk peilen, maar weten ook welke gedachtegang daarachter schuilt: de KNVB-directeur wil zich per se niet laten paaien. Gudde probeert zich volledig los te maken van alle uiteenlopende belangen. Het is zijn definitie van 'integriteit' en 'zuiverheid' in een belangenoorlog. Hij wil zich pertinent niet voor karretjes laten spannen.

ADO Den Haag had alle reden om te vrezen. © BSR Agency

Een plan om met twintig clubs te gaan spelen, zoals onder meer Ajax in eerste instantie oppert, vindt bij andere clubs en betrokkenen geen steun. Los daarvan ergert Gudde zich intern aan het eigenbelang, aan de spelletjes, aan het strategische lekken naar de pers. Toch heeft die houding ook een keerzijde. Clubs verkeren in grote onzekerheid over de toekomst. Onderling is er nauwelijks sprake van eendracht. Ze snakken naar sterk leiderschap vanuit de KNVB, maar ook naar wat begrip en empathie. Dat ontbreekt allemaal totaal, vinden zij.

Gudde is geen charmeur zoals Leo Beenhakker, of flamboyant zoals voormalig KNVB-directeur Henk Kesler. Mensen met een zekere lenigheid van geest, met sterke sociale voelsprietten ook. Je kunt Gudde rechtlijnig en accuraat noemen, maar ook star, schuw en verbaal onhandig. De KNVB ontbeert daarmee cruciale olie in de vastgelopen motor van het Nederlandse profvoetbal. Oók richting buitenwereld. Gudde is domweg geen type dat soepel de belangen van de KNVB verdedigt in een talkshow als Jinek of Op1, of die voor de camera's moeiteloos een beslissing uitlegt. Het is geen toeval dat de nieuwe bondsvoorzitter Just Spee in de nasleep van 'D-day' als eerste contact opneemt met Cambuur en De Graafschap en dat Gudde juist op de achtergrond blijft.

Just Spee (rechts) schudt de hand van zijn voorganger Michael van Praag. © ANP

Nietig verklaard

Ondanks alle aanbevelingen van collega's houdt Gudde op donderdagavond vast aan zijn oorspronkelijke standpunt: de competitie dient nietig verklaard te worden, net als bij de amateurs. Dat is het meest 'zuiver' in zijn ogen, aangezien er nog zeven of meer wedstrijden te spelen zijn. De richtlijnen van de UEFA moeten de plekken voor Europees voetbal bepalen, het bekerticket vloeit terug naar de competitie. Maar: dus géén promotie en degradatie.

Huisjurist Boetekees stelt dat zijn sporthart huilt, maar hij geeft Gudde vanuit juridisch oogpunt gelijk. ADO en RKC laten afdalen en Cambuur en De Graafschap laten promoveren, houdt reglementair en juridisch moeizamer stand. De raad van commissarissen, met onder anderen Jan Smit en Han Berger, ziet onvoldoende argumenten om Gudde een andere kant op te duwen, maar er is nog één heikel punt: de bond móét het draagvlak peilen bij alle clubs.

Boetekees heeft dat in de beslissende week steeds op de agenda gezet: het bestuur betaald voetbal kan het besluit zelfstandig nemen, maar het ontkomt daarbij niet aan een rondgang langs de clubs. De vraag is alleen: hoe precies? Er is geen jurisprudentie. De KNVB wint advies in bij enkele juristen, onder wie advocaat Harro Knijff.

De uitwerking van de peiling leidt tot verwarring en onrust. De aanlooptijd om het concept zorgvuldig uit te werken, ontbreekt. Al wekenlang zijn de agenda's gevuld met videovergaderingen, met burgemeesters en ministers, met belangenorganisaties

en vakbonden. Dat wreekt zich. Op donderdagavond verstuurt de KNVB een mail naar alle clubs, waarin het de 'raadpleging' annex stemming alvast aankondigt. In Den Haag, Utrecht, Doetinchem, Waalwijk en Leeuwarden zijn de diverse advocaten en juristen meteen alert. Hoe worden de reglementen hier precies toegepast?

Cambuur-trainer Henk de Jong haalde de internationale pers met zijn opmerking dat het KNVB-besluit 'de grootste schande uit de Nederlandse sporthistorie' was. © BSR Agency

Gudde, Decossaux en Boetekees leggen een dag later slechts twee opties voor: of promotie en degradatie, of géén promotie en degradatie. De vergadering zal worden geschorst, waarop clubs via mail hun reactie kunnen geven.

De optie met twintig clubs wordt binnen de KNVB op voorhand niet haalbaar geacht en bovendien als een wat laf, opportunistisch compromis gezien. Clubs die daar nu voor pleiten, zo vindt de KNVB-top, waren kortgeleden nog voorstander van een eredivisie met slechts zestien clubs.

Maar de communicatieve vaardigheden van Gudde, of juist het gebrek daaraan, helpen ook hier niet mee. Bij de beladen videovergadering op vrijdagmiddag spreekt slechts een handvol mensen, maar via 78 verbindingen kijken er tal van ooggetuigen mee, van juristen tot trainers, van journalisten tot clubmedewerkers. Onder anderen Decossaux is vergeten zijn microfoon uit te zetten, waardoor geregeld achtergrondgeluiden door de woorden van Gudde heen klinken. Die laatste noemt de toegewezen Europese plekken, knullig genoeg, 'dikverdiend'.

Onduidelijk

Het komt ronduit amateuristisch over allemaal. De directeur slaagt er niet of nauwelijks in de stemprocedure te verhelderen. Hoe er wordt omgegaan met blanco stemmen, oftewel clubs die zich onthouden van stemming, blijft onduidelijk. Dat de raadpleging niet bindend is, benoemt Gudde wel als zodanig, maar wat is dan wél de waarde van de stemverhoudingen?

Advocaten zoals Frans de Weger (namens ADO) schrijven alles driftig mee, loerend op onregelmatigheden. Tijdens de schorsing regeert de verwarring. De mailbox van de KNVB stroomt vol met berichten van supporters, omdat het e-mailadres is gelekt. Zowel De Graafschap en Cambuur als ADO en RKC hebben nog geen idee waar ze aan toe zijn.

Wanneer Gudde rond kwart voor vijf de stemuitslag opleest, is de verwarring compleet. Zestien stemmen vóór promotie en degradatie. Negen tegen. Negen clubs stemmen neutraal, oftewel brengen hun stem niet uit.

In Leeuwarden en Doetinchem worden vuisten gebald. Advocaat De Weger van ADO voelt de bui hangen, maar dan komt Gudde met de wending die alles alsnog op zijn kop zet. Volgens de directeur is er geen sprake van 'een duidelijke signatuur' in de stemming. De KNVB blijft bij zijn beslissing: géén promotie en degradatie.

Een bom ontploft in voetballand Nederland. Cambuur, De Graafschap en FC Utrecht reageren witheet. Op sociale media gaat het compleet los. Tal van details lekken naar buiten. De ene mening botst frontaal op de andere. „Ik snap de teleurstelling, dit zijn pijnlijke beslissingen”, zegt Gudde na afloop. Het mag allemaal niet baten. De poppen dansen, de warboel is compleet. Komende vrijdag dient het kort geding van Cambuur en De Graafschap.

Deze reconstructie kwam tot stand na gesprekken met ruim twintig betrokkenen, zowel van clubs uit alle geledingen als van de KNVB. Met medewerking van Mikos Gouka, Freek Jansen en Maarten Wijffels.